

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Jany Zemkovej, PhD. a JUDr. Gabriely Gerdovej v právnej veci žalobkyne: **M. T. S., a.s.**, P., IČO: X., právne zastúpená JUDr. J. F., advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom M., proti žalovanému: **Najvyšší kontrolný úrad**, P., o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného číslo: 1098/2008/1.13 zo dňa 15 februára 2008, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/40/2008-103 zo dňa 09. decembra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/40/2008-103 zo dňa 09. decembra 2008 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom zo dňa 09.12.2008, č.k. 21S/40/2008-103 Krajský súd v Žiline zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 15.02.2008 číslo: 1098/2008/1.13 a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Vyššie uvedeným rozhodnutím žalovaný jej odvolanie zamietol a potvrdil rozhodnutie Najvyššieho kontrolného úradu zo dňa 15.01.2008 č. 461/2008 o nesprístupnení informácií podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že na základe zisteného skutkového stavu a vykonaného dokazovania správnym orgánom, s ktorým sa stotožňuje, dospel k záveru, že nevyhovenie žiadosti žalobkyni o poskytnutie informácií, ktoré sa týkali kontroly podľa poverenia predsedu č. 1414/09 zo dňa 20.08.2007 a dodatku č. 1 zo dňa 16.10.2007 vykonanej na Meste Č. v období od 05.09.2007 do 22.11.2007 je v súlade so zákonom, konkrétne ustanovením § 11 ods. 1 písm. g/ zákona č. 211/2000 Z.z. Žalobkyňa totiž požadovala sprístupnenie informácií, ktorých sprístupnenie je zo zákona vylúčené a týkali sa nie samotného rozhodnutia ani iného výsledku kontroly, ale priamo preskúmaných listinných dôkazov a to vyjadrení, vysvetlení, prípadne vyhotovení fotokópií písomností a dokladov, čo je aj v rozpore s ustanovením § 22 ods. 4 zákona č. 39/1993 Z.z., v zmysle ktorého kontrolóri aj ďalší zamestnanci úradu sú povinní zachovávať vo vzťahu k tretím osobám mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli v súvislosti s poskytovaním informácií vyžiadaných podľa ods. 1, 3. Zdôraznil, že v danom prípade kontrolovaným subjektom bolo Mesto Č. a nie žalobkyňa. Rovnako námietku týkajúcu sa neúplnosti predložených spisov považoval súd za nedôvodnú a vyhodnotil ju ako iný spôsob, ktorým sa žalobkyňa snaží dostať ku skutočnostiam, ktorých zverejnenie požadovala na žalovanom a týkajú sa zdôvodnenia utajovaných informácií. Predložený administratívny spis postačuje pre rozhodnutie o nároku uplatnenom žalobkyňou o nesprístupnenie informácií.

Proti rozsudku krajského súdu podala včas odvolanie žalobkyňa, ktorá žiadala rozsudok krajského súdu zmeniť, rozhodnutie žalovaného zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania. V dôvodoch uviedla, že rozsudok krajského súdu je nesprávny a nezákonný, lebo vychádza z nesprávneho právneho posúdenia otázky, či jej prináleží právo na sprístupnenie informácií a nesprávny postup súdu vidí v tom, že si nezadovážil úplnú spisovú dokumentáciu. Poukázala na to, že žiadosť o sprístupnenie informácií podala po tom, čo sa dozvedela o kontrole vykonanej správnym orgánom na Meste Č., ktorou bolo preverované zvýšenie základného imania spoločnosti, a ktorou správny orgán dospel k záveru „o zjavnom nepomere“ medzi znalecky určenou hodnotou vkladov akcionárov S., s.r.o. a Mesta Č., k peňažnej sume v akej sa vložené vklady započítali za plnenie emisného kurzu upísaných akcií. Keďže žalobkyňa nebola prizvaná ku kontrole, nie je jej zrejmé, či k nesprávnemu záveru správny orgán nedospel preto, že Mesto Č. poskytlo nesprávne a neúplné podklady a informácie. Poukázala na článok 26 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorého obmedzenie práva na informácie je len jednou kumulatívnych podmienok, a tiež názor ústavného súdu uvedený v nálezoch 4ÚS 40/03 č. 190/2003, 2ÚS 28/96 č. 7/97 ako aj v PL.ÚS 15/1998, podľa ktorého je obmedzenie práva na informácie dovolené len vtedy, ak sa splní formálna podmienka zákona a dve kumulatívne materiálne podmienky, s čím sa súd dostatočne nevyporiadal. Súd nepovažoval za právne významné ani to, že žiadosťou požadovali iba informácie k tej časti kontroly, ktorá sa týkala ich spoločnosti a aj keď pripúšťa, že bolo netradičné o to žiadať podľa zákona č. 211/2000 Z.z., spoločnosť bola

nútená tak urobiť, lebo ich správny orgán zo samotnej kontroly vylúčil. Ak mienil správny orgán preskúmať majetkovú účasť Mesta Č. a ich spoločnosti ako to uviedol v protokole, mohol kontrolu vykonať priamo u žalobkyne. Nesprávny je aj záver, že kontrolórom v predložení dokladov o kontrole bránila povinnosť mlčanlivosti, ktorú sú voči tretím osobám povinní zachovávať podľa § 22 ods. 4 zákona č. 39/1993 Z.z., lebo nemohli vychádzať z iných než vlastných dokladov spoločnosti. S tým súvisí aj námietka, že nešlo o doklady, ktoré vyžadujú utajenie, pretože zvýšenia základného imania spoločnosti sa týka jediný dokument – notárska zápisnica č. N 1658, Nz 35201/2003 zo dňa 07.05.2003 o priebehu mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti D. Č. a.s., ktoré rozhodlo o zvýšení základného imania a teda ide o verejne prístupný dokument.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 OSP) a postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá OSP po tom, ako bolo oznámené verejné vyhlásenie rozsudku na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.supcourt.gov.sk verejne vyhlásil rozsudok, a podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP a § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu najvyšší súd s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 v spojení s § 372p ods. 1 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, preto sa k nim v celom rozsahu pripája z dôvodu, aby sa pre účastníkov známe fakty, spolu s právnymi závermi krajského súdu nadbytočne neopakovali a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 3 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten, o koho práva ide.

Z ustanovenia § 247 ods. 1 OSP vyplýva, v ktorých prípadoch sa môže účastník správneho konania domáhať preskúmania rozhodnutia správneho orgánu súdom. Všeobecné súdy preskúmajú zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy vydaných v správnom konaní, ktorými správny orgán zasahuje do práv a povinností fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Podľa článku 26 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia, mravnosti (článok 26 ods. 4 Ústavy SR).

Orgány verejnej moci majú povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku. Podmienky a spôsob vykonania ustanoví zákon (§ 26 ods. 5 Ústavy SR).

Z administratívneho spisu súd zistil, že žalobkyňa žiadosťou zo dňa 07.01.2008 požadovala informácie

- od ktorej osoby, resp. ktorých osôb za kontrolovaný subjekt kontrolná skupina požadovala informácie,
- vyjadrenia a vysvetlenia ku kontrolovanej skutočnosti a to majetkovej účasti Mesta Č. pri zvyšovaní základného imania žiadateľa vo forme jeho peňažného a nepeňažného vkladu do základného imania žiadateľa,
- ktoré písomnosti a doklady poskytol kontrolovaný subjekt kontrolnej skupine za účelom preskúmania majetkovej účasti Mesta Č. pri zvyšovaní základného imania žiadateľa vo forme jeho peňažného a nepeňažného vkladu do základného imania žiadateľa,
- ktorú osobu, resp. ktoré osoby za kontrolovaný subjekt kontrolná skupina vyzvala na vyjadrenia sa k záverom a zisteným nedostatkom ohľadom majetkovej účasti Mesta Č. pri zvyšovaní základného imania žiadateľa vo forme jeho peňažného a nepeňažného vkladu do základného imania žiadateľa,
- či kontrolná skupina umožnila štatutárnemu orgánu Mesta Č. vzniesť písomné námietky proti pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti kontrolných zistení ohľadom vyššie uvedenej kontrolovanej skutočnosti v zmysle § 15 ods. 1 písm. e/ zákona NR SR č. 39/1993 Z.z. o Najvyššom kontrolnom úrade.

Najvyšší kontrolný úrad SR žiadosti žalobkyne nevyhovел a informácie podľa § 11 ods. 1 písm. g/ zákona č. 211/2000 Z.z. neprístupnil z dôvodu, že sa týkali výkonu kontroly.

Zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v ustanovení § 1 upravuje podmienky,

postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám, a v ustanovení §§ 8 až 13 obmedzenia prístupu k informáciám.

Povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka výkonu kontroly, dohľadu alebo dozoru orgánom verejnej moci podľa osobitých predpisov 24b (napr. odkaz na zákon NR SR č. 39/1993 Z.z. o NKÚ SR v znení neskorších predpisov), okrem informácie o rozhodnutí alebo o inom výsledku kontroly, dohľadu alebo dozoru ak jej sprístupnenie nezakazujú osobitné predpisy 24b (§11 ods. 1 písm. g/ zákona č. 211/2000 Z.z. o slobode informácií).

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky je štátny orgán, ktorý je vo svojej kontrolnej činnosti nezávislý, viazaný len zákonom (§ 1 ods. 1 zákona č. 39/1993 Z.z. o Najvyššom kontrolnom úrade SR).

Kontrolóri a ďalší zamestnanci úradu sú povinní zachovávať vo vzťahu k tretím osobám mlčanlivosť ku skutočnostiam, o ktorých sa dozvedeli v súvislosti s poskytovaním informácií vyžiadaných podľa ods. 1 až 3 (§ 22 ods. 4 citovaného zákona).

Ústava Slovenskej republiky v článku 26 zaručuje právo na informácie a zároveň upravuje obmedzenia, ktoré je potrebné dodržiavať pri uplatňovaní práva na informácie tak, aby sa vytvorila primeraná rovnováha. Práve z týchto dôvodov ustanovenie § 8 a nasl. zákona o slobode informácií upravuje obmedzenia prístupu k informáciám. Účelom ustanovenia § 11 citovaného zákona je chrániť informácie týkajúce sa (okrem iných) výkonu kontroly orgánov verejnej moci podľa osobitných predpisov. Práve z uvedených dôvodov (keďže žalobkyňa nebola kontrolovaným subjektom) nebolo právom žalovaného požadované informácie sprístupniť, lebo pri nariadenej kontrole, ktorej účelom bolo preverenie všeobecne záväzných právnych predpisov pri nakladaní s verejnými prostriedkami a majetkom vo vybraných mestách okresu, zamestnanci žalovaného vychádzali z podkladov predložených kontrolovaným subjektom, t.j. Mestom Č.

V predmetnej veci nebolo popreté žalobkyňou uplatnené právo na informácie. Toto právo je obmedzené zákonom o slobodnom prístupe k informáciám, ktorý nedovoľuje žalovanému ako orgánu kontroly, ktorý je viazaný článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, zverejniť iné informácie týkajúce sa výkonu kontroly než tie, ktoré ustanovil zákon, a preto Najvyšší kontrolný úrad SR nemal ani možnosť voľnej úvahy v tom, či a ako svoju právomoc uplatní.

Kategorické znenie ustanovenia § 11 ods. 1 písm. g/ zákona o slobode informácií neumožňuje iný výklad obmedzenia sprístupnenia informácií týkajúceho sa výkonu kontroly, preto je ho potrebné nevyhnutne vykladať len v kontexte s účelom zákona (a článku 13 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorého pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel). Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.

S poukazom na uvedené najvyšší súd rozsudok krajského súdu potvrdil po tom, čo dospel k záveru, že je v súlade so zákonom. V konaní neboli zistené skutočnosti, ktoré by viedli k záveru, že by správne orgány vydali nezákonné rozhodnutia.

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s ustanovením § 250k ods. 1 veta prvá OSP tak, že žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní nemal úspech náhradu trov konania nepriznal.

P o u ě n í e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 08. apríla 2010

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Alena Augustiňáková